

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประจำปี 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 3,986 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม, 2555 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 364 คน ได้มาโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (3,986 คน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้นี้กำหนดให้ไม่เกิน .05

ดังนั้น

$$n = \frac{3,986}{1 + ((3,986)(0.05)^2)}$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็น 364 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยให้แต่ละหมู่บ้านเป็นหน่วยของการวิจัย 1 หน่วย

ขั้นตอนที่ 2 หาสัดส่วน (Proportional Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

สามารถหาจำนวนตัวอย่างของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

$$\text{ตัวอย่าง จำนวนตัวอย่างหมู่ที่ 1 บ้านคอนเตย} = \frac{364 \times 378}{3,986} = 34 \text{ คน}$$

และกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน สามารถหาค่าโดยใช้สูตรเดียวกัน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และแบบสัดส่วน

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนประชากร (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง/คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน/ ชุด)
1	บ้านคอนเตย	1	378	34
2	บ้านคอนเตย	2	589	54
3	บ้านคอนแฮด	3	376	34
4	บ้านหมูมัน	4	417	38
5	บ้านหมูมัน	5	622	57
6	บ้านโนนอุดมดี	6	403	37
7	บ้านคอนหลวง	7	391	36
8	บ้านโคกสี	8	475	44
9	บ้านหมูมัน	9	335	30
รวม			3,986	364

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยจะดำเนินการเขียนรายชื่อประชากรลงในกล่องแต่ละกล่องของหมู่บ้าน แล้วดำเนินการจับสลากขึ้นมาและบันทึกรายชื่อไว้ และนำรายชื่อนั้นลงในกล่องคืนเพื่อให้มีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน และดำเนินการจับสลากจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กรณีจับสลากได้รายชื่อเดิม ผู้วิจัยจะนำรายชื่อ ใ้ส่คืนและดำเนินการจับใหม่ จนครบกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน และครบกลุ่มตัวอย่าง 364 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ และสถานะทางสังคม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) รวม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales, 1961 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72 – 73) แยกประเด็นคำถามครอบคลุมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม 5 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มการวางแผนพัฒนา 2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนพัฒนา 3) การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการพัฒนา 4) การมีส่วนร่วมในขั้นการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และ 5) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนา รวมทั้งหมด 25 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 กำหนดกรอบ โครงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวความคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิด และขอบเขตที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับปรุงแก้ไข

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และประเมินผล และพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence ; IOC) โดยกำหนดให้มีคะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อ แน่ใจ ว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

ให้คะแนน 0 เมื่อ ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อ แน่ใจ ว่าข้อคำถามไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นายชนิด หอมเมือง วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ปร.ม. (นโยบายสาธารณะ) ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นางรัศมี กุลวงศ์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (ภาษาไทย) ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหมูมื่น ตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางรุ่งทิวา ควระชม วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

ซึ่งปรากฏว่า ข้อ 3 และ 19 ได้ค่า IOC เท่ากับ .67 ส่วนข้ออื่นๆ ได้เท่ากับ 1 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามดำเนินการทดลองใช้ต่อไป

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน

2.3.2 หาค่าเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งฉบับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ได้ค่าเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .96

2.3.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยได้แต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยหมู่บ้านละ 1 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวม ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และ ความถูกต้อง จัดหมวดหมู่ และบันทึกข้อมูลและบันทึกคะแนนลงในแบบรหัส (Coding Form)

4.2 นำแบบสอบถามที่ลกรหัสแล้วให้คะแนนการตอบแต่ละข้อโดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likerts, 1967 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 160 - 162)

มากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

มาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

4.3 นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยพร้อมกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ปรับปรุงจากบุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 166)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วม มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วม น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปี 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ดังนี้

5.3.1 เปรียบเทียบเพศ และระดับการศึกษา และสถานทางสังคม สถิติที่ใช้ ได้แก่ t – test (Independent Samples)

5.3.2 เปรียบเทียบ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบที่มีความแตกต่างจะใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD. (Least Significant Difference)

5.5 สรุปข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา